

Gemeente Heerenveen
T.a.v. College van burgemeester en wethouders en de leden van de gemeenteraad
Postbus 15000
8440 GA Heerenveen

Heerenveen, 31 oktober 2024

Betreft: bezwaren rondom het kansrijk verklaren van de wijk de Greiden voor een kleinschalig azc

Geachte college, geachte gemeenteraad,

Met deze brief maken wij onze zorgen kenbaar over het kansrijk verklaren van de schoollocatie de Roerganger in de wijk de Greiden voor een kleinschalig azc.

Vooropgesteld begrijpen wij de wens van de gemeente om vluchtelingen uit oorlogssituaties een veilig onderkomen te bieden binnen de gemeente Heerenveen.

Tijdens de meepraatsessie van 3 oktober 2024 gaf de projectleider aan dat de schoollocatie de Roerganger als kansrijk wordt beschouwd voor een kleinschalig azc met 19 woningen voor 8 bewoners per woning. Dit zou betekenen dat onze wijk de komende 10 jaar opvang biedt aan 140 tot 150 vluchtelingen.

Wij kunnen ons niet vinden in de beslissing om onze wijk als kansrijk aan te merken, zoals aangegeven door de projectgroep die vanuit het college van B&W belast is met dit onderzoek. In deze brief lichten wij onze bezwaren graag toe.

Onze belangrijkste bezwaren zijn als volgt:

- De Greiden is al volgebouwd. Een uitbreiding van deze omvang gaat de druk op alle voorzieningen voor de inwoners van de wijk onevenredig verhogen;
- De wijk staat al jaren bekend als kwetsbaar, ook volgens de politie;
- De samenstelling van onze wijkbewoners biedt weinig tot geen ruimte voor verdere veranderingen (de rek is eruit!);
- Er zijn zorgen over de blijkbare onmacht van het COA in het realiseren, bemensen en operationeel houden van kleinschalige azc's.

Op de volgende pagina's lichten we deze bezwaren verder toe. Voor nu en in de nabije toekomst verzoeken wij het college van B&W en de gemeenteraadsleden om de wijk de Greiden uit te sluiten als kansrijke locatie voor een azc. Daarnaast vragen wij dringend aandacht voor de kwetsbaarheid van onze wijk, zodat de Greiden kan uitgroeien tot een wijk waarin het woongeluk van haar inwoners centraal staat.

Vertrouwend op uw begrip en in afwachting van uw reactie wensen wij u veel wijsheid bij het besluitvormingsproces rondom de opvang van asielzoekers.

Met vriendelijke groet,

Buurtcomité de Greiden

Toelichting bezwaren

De Greiden is volgebouwd

Een uitbreiding van deze omvang zou de druk op alle voorzieningen en de inwoners van de wijk onevenredig verhogen.

Het laatste bestemmingsplan 'Heerenveen-De Greiden' geeft de indruk dat het maximaal aantal woningen rondom de schoollocatie de Roerganger bereikt is en als regel geldt dat het aantal niet uitgebreid mag worden. Mocht een schoollocatie leeg komen te staan, dan kan de locatie vervangen worden door nieuwe woningen. Hiervoor dient het college dan wel een apart besluit te nemen, dit is in onze ogen nog niet geagendeerd.

Daarnaast is het perceel waarop de Roerganger gevestigd is, niet groot genoeg om 19 woningen te plaatsten volgens de geldende regels met betrekking tot de afstanden tot bestaande woningen. Laat staan dat er voldoende ruimte is voor een voorzieningengebouw en parkeergelegenheid!

Ook is het verstandig om de laatste CBS-cijfers (2023) in acht te nemen over het aantal inwoners per vierkante kilometers (km²). De bevolkingsdichtheid in de Greiden is 4.573 inwoners per km², de hoogste bevolkingsdichtheid in Heerenveen! Ter vergelijking hebben andere wijken een bevolkingsdichtheid van 1.291 inwoners per km² (Noord), 2.230 inwoners per km² (Skoatterwald), 910 inwoners per km² (De Heide). Zelfs de wijk Centrum heeft een lagere bevolkingsdichtheid dan onze wijk (3.888 inwoners per km²)!

Een uitbreiding van onze wijk met 140 tot 150 vluchtelingen zal een forse druk leggen op de voorzieningen. Vooral de gezondheidszorg baart ons zorgen, aangezien er nu al te weinig huisartsen en tandartsen zijn voor de huidige bewoners.

*Uit cijfers van de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) blijkt dat ook in het vierde kwartaal van vorig jaar (2023) veel mensen op een wachtlijst stonden bij hun zorgverzekeraar omdat zij zich niet konden inschrijven bij een nieuwe huisarts. Het beeld verschilt per regio. De zes gemeenten met de hoogste wachtlijsten waren: Enschede, **Heerenveen**, Leeuwarden, Tilburg, Zwolle en Apeldoorn.*

Daarnaast is het goed voorstelbaar dat sommige asielzoekers, gezien hun ervaringen met oorlog, professionele hulp van de GGZ nodig hebben. De wachttijden bij de GGZ zijn echter nu al onverantwoord lang.

De Greiden als kwetsbare wijk

Onze wijk staat volgens de cijfers van het CBS (bron: Wijk- en buurtstatistieken) te boek als een wijk met een lagere SESWOA-score. De score geeft inzicht in de sociaaleconomische status van wijken en buurten in Nederland. De score wordt bepaald aan de hand van een aantal indicatoren, zoals het inkomen van bewoners, het opleidingsniveau en de arbeidspositie (werkeloosheid versus een vaste baan).

De meest recente cijfers geven aan dat de Greiden een SESWOA-score heeft van -0,080, terwijl de wijken de Heide en Skoatterwald een respectievelijke score hebben van 0,525 en 0,466. Dit geeft een grote ongelijkheid aan inkomen, opleiding en het recente arbeidsverleden.

Perioden 2022*					
		Onderwerp			
		SES-WOA			
Wijken en buurten	Particuliere huishoudens	Totaalscore	Deelscore financiële welvaart	Deelscore opleidingsniveau	Deelscore arbeidsverleden
		Gemiddelde score	Gemiddelde score	Gemiddelde score	Gemiddelde score
	Aantal	Getal			
Noord	1 800	-0,023	-0,039	0,007	0,009
Centrum	2 000	-0,445	-0,236	-0,091	-0,118
Midden	2 000	-0,299	-0,175	-0,058	-0,065
Nijehaske	1 500	-0,006	-0,030	0,020	0,004
De Greiden	3 200	-0,080	-0,070	-0,019	0,009
De Heide	600	0,525	0,301	0,174	0,050
De Akkers	1 200	-0,191	-0,096	-0,033	-0,062
Skoatterwald	1 700	0,466	0,149	0,161	0,156
Bron: CBS					

Daarnaast wordt onze wijk door de politie Zuidoost-Fryslân als kwetsbaar gezien. In de correspondentie tussen de politie en de gemeente over de zienswijze van de politie op mogelijke locaties voor een azc (d.d. 12 juli en 20 september 2023), geeft de politie aan dat er in de wijk de Greiden relatief veel sprake is van overlast op meerdere gebieden. Deze wijk is bij de politie bekend als een meer kwetsbare wijk. De komst van een azc kan hier, ten opzichte van andere locaties, meer impact hebben op de leefbaarheid.

De cijfers van het CBS bevestigen het beeld van de politie. Kijkend naar het aantal geregistreerde zaken voor overlast en misdrijven in 2023, heeft onze wijk de twijfelachtige eer om in beide lijstjes in de top-3 te eindigen.

Geregistreerde overlast		Geregistreerde misdrijven	
Buurt	Totaal registraties overlast	Buurt	Totaal misdrijven
Noord	151	Noord	140
Centrum	393	Centrum	495
Midden	197	Midden	188
Nijehaske	121	Nijehaske	90
De Greiden	160	De Greiden	181
De Heide	19	De Heide	33
De Akkers	62	De Akkers	68
Skoatterwald	38	Skoatterwald	68
Het meer	7	Het meer	42
Nieuweschoot	15	Nieuweschoot	8
Haskerveen	8	Haskerveen	37

Geen ruimte voor veranderingen in de wijk

De samenstelling van onze wijkbewoners biedt weinig ruimte voor verdere veranderingen. Platgezegd: De rek is eruit!

Om een goed beeld te schetsen van de samenstelling van onze wijkbewoners, zetten we de cijfers voor u op een rijtje:

	De Greiden	Noord	De Heide	De Akkers	Skoatterwald
Aantal inwoners	7.260	3.810	1.405	2.440	5.115

Bron: Kerncijfers wijken en buurten 2023 (CBS)

Sociale zekerheid

	De Greiden	Noord	De Heide	De Akkers	Skoatterwald
Bijstand	230	70	0	100	30
AO	290	150	20	110	130
WW	70	40	20	20	4
AOW	1.570	790	510	780	390

Bron: Kerncijfers wijken en buurten 2023 (CBS)

Herkomstland

	De Greiden	Noord	De Heide	De Akkers	Skoatterwald
Nederland	5.510	3.165	1.285	1.950	4.405
Europa (excl. NL)	435	305	50	130	265
Buiten Europa	1.310	335	70	370	450
Percentage niet NL	24,0%	16,7%	8,5%	20,5%	14,0%

Bron: Kerncijfers wijken en buurten 2023 (CBS)

Samenvattend bestaat de wijk De Greiden uit veel ouderen (65+), een hoog percentage allochtonen en veel inwoners die afhankelijk zijn van sociale zekerheid (bijstand-, AO- of WW-uitkeringen) ten opzichte van andere wijken in Heerenveen.

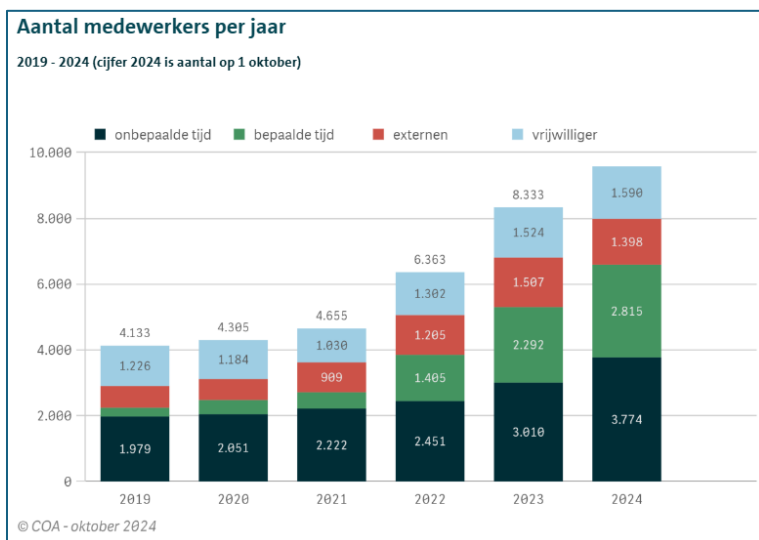
Een verandering in de wijk, zoals de komst van een azc met 140 tot 150 vluchtelingen, kan een veel grotere impact hebben op de leefbaarheid in de wijk, dan op papier uitgedrukt kan worden. Daarom vragen we ons luidop en vol verbazing af op basis van welke criteria onze wijk als kansrijk beschouwd kan worden, terwijl er al meer dan genoeg uitdagingen bestaan binnen onze wijk!

Zorgen rondom de onmacht van het COA

Tot slot willen we onze zorgen uiten over de blijkbare onmacht van het COA in het realiseren, bemensen en operationeel houden van (kleinschalige) azc's. We moeten hierbij opmerken dat deze zorgen vooral gestoeld zijn op berichten uit de media. Desalniettemin is het goed om deze zorgen te uiten binnen de context van deze brief.

Inhoudelijke plannen van het COA met betrekking tot het realiseren, bemensen en operationeel houden van (kleinschalige) azc's, zijn overigens niet bekend dan wel gedeeld tijdens deze onderzoeksfase. Wellicht is dit procesmatig gezien erg logisch, maar voor het creëren van draagvlak in de wijk zeer onverstandig. Daarbij was er geen vertegenwoordiging vanuit het COA tijdens de meepraatsessie op 3 oktober 2024, iets wat enorm gemist werd door veel aanwezige buurtbewoners.

Het COA heeft de afgelopen jaren als organisatie een grote groei doorgemaakt en het aantal medewerkers is meer dan verdubbeld. En de groei lijkt voorlopig nog niet te stoppen, ook gezien het aantal vacatures op de website van het COA.



De groei van het COA in de afgelopen 5 jaar.



Opvang en begeleiding

Procedures en regelgeving

Bijdragen en meehelpen

Locaties

Vacatures

Hieronder vind je onze vacatures, vrijwilligersvacatures en stageplaatsen.

Filter resultaten

94 vacatures gevonden
Pagina 1 van 5 getoond

Aantal vacatures op de COA-website op 26 oktober 2024.

Met de huidige krapte op de arbeidsmarkt wordt het alsmaar lastiger om vacatures ingevuld te krijgen, zeker als het aantal azc's blijft stijgen. Eén van onze grootste zorgen is dat het COA haar afspraken niet kan nakomen, bijvoorbeeld door onvoldoende personeel. In hoeverre kan de gemeente Heerenveen dan bijspringen? En welke (financiële) risico's loopt de gemeente (en haar inwoners)?

Daarnaast geeft de gerechtelijke uitspraak inzake gemeente Westerwolde (Ter Apel) versus het COA, waarbij een boete voor het overschrijden van het maximaal aantal vluchtelingen vastgesteld is op € 15.000 per dag (en inmiddels uitgelopen is op het maximale boetebedrag van € 1,5 miljoen), weinig vertrouwen in het nakomen van afspraken tussen het COA en de gemeente.

Bovendien stelt het onderzoek van EenVandaag (omroep AVRO TROS) van 28 oktober 2024 dat "1 op de 5 gemeenten heeft een opvanglocatie voor asielzoekers die het COA nog niet gebruikt". Een woordvoerder van het COA laat weten dat ze zien dat gemeenten hard aan het werk zijn gegaan met de spreidingswet waardoor het druk is bij de organisatie. "Er lopen op dit moment meer dan 150 projecten", zegt woordvoerder van de organisatie Edward Ernst.

Bron: <https://eenvandaag.avrotros.nl/item/1-op-de-5-gemeenten-heeft-een-opvanglocatie-voor-asielzoekers-die-het-coa-nog-niet-gebruikt/>

Dit onderzoek versterkt onze zorgen over de onmacht waarin het COA momenteel verkeert.